

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 529 06 60, fax +48 22 529 06 61
www.mrpips.gov.pl; E-Mail:

Warszawa, dnia 25 września 2018 r.

DSR.IV.821.1145.2018.ES

Odpowiadając na petycję wielokrotną, przekazaną przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów pismami z dnia 24 maja 2018 r., znak: DSO.ZAN.571.128.2018.AC, z dnia 11 czerwca 2018 r., znak: DSO.ZAN.571.128.2018.AC oraz z dnia 22 czerwca 2018 r., znak: DSO.ZAN.571.80.2018.AC, w przedmiocie wsparcia dla opiekunów osób niepełnosprawnych i ich rodzin, uprzejmie informuję;

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1340) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej — przed ukończeniem 25. roku życia,
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Całkowicie niezdolną do pracy — w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270), jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wskazane powyżej przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej oznaczają, że renta przeznaczona jest dla osób, które z powodu wcześniej powstałej niezdolności do pracy nie miały możliwości podjęcia pracy zawodowej i nabycia własnych uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy, a często nawet zdobycia jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych.

Należy zauważyć, że celem renty socjalnej jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy u osób uprawnionych powstała przed wejściem na rynek pracy. Renty socjalne, jako świadczenia o charakterze zabezpieczeniowym, są finansowane w całości z budżetu państwa.

Uznając konieczność szczególnej troski państwa o osoby nieposiadające zdolności do jakiegokolwiek pracy Rada Ministrów skierowała do Sejmu rządowy projekt ustawy

wiepodlega

POLSKA
STACJA ODBIORCZĄ
NIEPODLEGŁA

o zmianie ustawy o rencie socjalnej. W dniu 9 maja 2018 r. Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o rencie socjalnej, przewidującą podwyższenie wysokości renty socjalnej z kwoty 84 % (865,03 zł) do kwoty 100 % najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (1029,80 zł). Ustawa weszła w życie z dniem 1 września br., z mocą od dnia 1 czerwca br. Ustawa wychodzi zatem naprzeciw postulatowi osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w zakresie zrównania kwoty renty socjalnej z najniższą rentą z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Ponadto wyjaśniam, że na podstawie art. 6 ustawy o rencie socjalnej kwota renty socjalnej ulega podwyższeniu wraz z waloryzacją kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Mechanizm podwyższenia renty socjalnej gwarantowany jest zatem przepisem ustawowym i zapewnia systematyczne zwiększanie się kwoty świadczenia.

Ponadto, odnosząc się generalnie do realizacji postulatów dotyczących zwiększenia wsparcia materialnego osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym dotyczących warunków przyznawania świadczeń opiekuńczych dla opiekunów osób niepełnosprawnych, należy podkreślić, że jest to priorytet rządu.

Aby jednak postulaty te mogły zostać zrealizowane niezbędne jest podjęcie działań w zakresie reformy systemu orzecznictwa o niepełnosprawności w Polsce. W tym celu, w dniu 2 lutego 2017 r., zarządzeniem nr 6 Prezesa Rady Ministrów, został powołany Międzyresortowy Zespół do spraw Opracowania Systemu Orzekania o Niepełnosprawności oraz Niezdolności do Pracy, pod przewodnictwem Prezesa ZUS.

Zespół, po zakończeniu prac, przedstawi założenia nowelizacji przepisów dotyczących orzekania o niepełnosprawności oraz orzekania o niesamodzielności. Zakończenie prac nad reformą orzecznictwa w Polsce pozwoli na stworzenie kompleksowego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych.

System wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin, oprócz istniejących, rozbudowywanych rozwiązań, będzie się opierał na trzech filarach. Pierwszy z nich to solidarnościowy fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych. Drugi filar to pakiet społecznej odpowiedzialności, a trzeci – program „Dostępność+”.

Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych będzie zasilany z dwóch źródeł – z części składki odprowadzanej od wynagrodzeń na Fundusz Pracy oraz daniny solidarnościowej. Szacuje się, że Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych zasilany będzie kwotą ok. 2 mld zł rocznie. Hierarchia ważności celów, na które będą przeznaczane pieniądze z solidarnościowego funduszu wsparcia, będzie skonsultowana z reprezentacją środowisk osób niepełnosprawnych.

Ponadto, mając na uwadze trudną bieżącą sytuację osób niepełnosprawnych, rząd Prawa i Sprawiedliwości, w ostatnim czasie podjął następujące działania poprawiające sytuację osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów:

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

- 1) podniesienie od dnia 1 czerwca br. wysokości renty socjalnej do wysokości minimalnej emerytury. Ta podwyżka wraz bezprecedensowym podwyższeniem renty w 2017 r. i 2018 r. oznacza, że wysokość renty w okresie rządów PIS wzrosła o ok. 40%;
- 2) przyjęcie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wprowadza ona szczególne uprawnienia w dostępie do świadczeń opieki zdrowotnej, usług farmaceutycznych oraz wyrobów medycznych dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Rozwiązania te zagwarantują niepełnosprawnym co najmniej 520 zł miesięcznych oszczędności z tytułu wydatków na wyroby medyczne i rehabilitację;
- 3) przyjęcie ustawy wprowadzającej II etap programu „Za życiem”. Wprowadza ona:
 - a) możliwość powrotu osób niepełnosprawnych do WTZ,
 - b) usługi wspierające i rehabilitacyjne w ramach zajęć klubowych w warsztatach terapii zajęciowej,
 - c) dłuższy zasiłek opiekuńczy,
 - d) udogodnienia dla niepełnosprawnych pracowników,
 - e) wyłączenie kwoty zasiłku pielęgnacyjnego z dochodów osoby niepełnosprawnej, pozostającej na utrzymaniu podatnika przy obliczaniu ulgi rehabilitacyjnej w podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - f) rezygnację z kwotowego progu dochodowego przy uldze rehabilitacyjnej. Na uwagę zasługuje też rezygnacja z kwotowego określania maksymalnego progu dochodowego osób odliczających od swojego dochodu wydatki poniesione na cele rehabilitacyjne. W efekcie próg ten został zwiększony. W myśl nowych przepisów dochody osób niepełnosprawnych nie będą mogły przekroczyć dwunastokrotności kwoty renty socjalnej określonej w ustawie o rencie socjalnej w wysokości obowiązującej w grudniu danego roku podatkowego;
- 4) poprawa funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej poprzez zwiększenie wysokości dofinansowania:
 - koszt rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej zostanie zwiększony do wysokości 16 596 zł (od 1 lipca 2018 r.), a także w kolejnych latach: w roku 2019 r. dofinansowanie wyniesie 17 796 zł oraz w 2020 r. i w latach następnych - 18 996 zł,
 - rocznego pobytu jednego niepełnosprawnego pracownika w zakładzie aktywności zawodowej - do wysokości 22 000 zł;
- 5) podwyższenie zasiłku pielęgnacyjnego (obecnie 153 zł) do wysokości dodatku pielęgnacyjnego (215,84 zł). Przy czym zasiłek od 1 listopada 2018 r. wyniesie 184,42 zł (wzrost o 31,42 zł), natomiast od 1 listopada 2019 r. – 215,84 zł (wzrost o 31,42 zł). W sumie wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wzrośnie o 62,84 zł, tj. ok. 40%;
- 6) podwyższenie od 1 listopada 2018 r. specjalnego zasiłku opiekuńczego (obecnie 520 zł) o 100 zł, tj. ok. 20% (i tym samym także podstawy opłacania, ze środków budżetu państwa, składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za opiekunów otrzymujących to świadczenie);

niepodlega

POLSKA
KTUŁOCIE ODPREKANI
NIEPODLEGŁOŚCI

- 7) podwyższenie od 1 listopada 2018 r. zasiłku dla opiekuna (obecnie 520 zł) o 100 zł, tj. ok. 20% (i tym samym także podstawy opłacania, ze środków budżetu państwa, składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za opiekunów otrzymujących to świadczenie).

Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
Olgiard Podgórski

niepodlega

POLSKA
STOWARZYSZENIE
WSPÓLNIECIE